

ENVIRONMENT FOR PEOPLE in the Dinaric Arc

A Western Balkans
Environment & Development
Cooperation Programme

International Conference

Transboundary
Cooperation
in the Dinaric Arc

29 June - 1 July, 2010 Capljina, BiH

MINISTRY FOR FOREIGN
AFFAIRS OF FINLAND

Deni Porej

WWF Mediterranean

TRANS-BOUNDARY COOPERATION FOR SUSTAINABLE TOURISM IN PROTECTED AREAS

Iskustva iz studija koje su se bavile problematikom uspostavljanja prekogranične saradnje u Rezervatima Biosfere:

- Šumava (Česka i Nemačka)
- Aggtelek (Mađarska i Slovačka)
- Babia Gora (Poljska i Slovačka)

Prepreke u uspostavljanju prekogranične saradnje:

1. Jezička barijera
2. Nedostatak komunikacije
3. Odsustavo zajedničkog regionalnog planiranja
4. Slabost privatnog i nevladinog sektora
5. Granični propisi

ENVIRONMENT FOR PEOPLE in the Dinaric Arc

A Western Balkans
Environment & Development
Cooperation Programme

SRPSKA PANDA

Iz dana u dan njihova populacija se

ZAGORSKA PANDA

Iz dana u dan njihova populacija se smanjuje, pomoz i ti !

2. Nedostatak komunikacije:

- Web i štampane informacije o parkovima i programima nisu u prekograničnom kontekstu
- Isto je i sa pitanjima lokalnog transporta i lokalne kulture

Zajednički rad na transportu, prekogranična događanja (kulturalna, na primer) za lokalne zajednice i posetioce

3. Odsustvo zajedničkog regionalnog planiranja

- U sva 3 slučaja, postojanje 2 (ili više) paralelnih procesa planiranja su glavni problem u saradnji

Zajednički “tourism management planning” projekt je dobar početak ka prekograničnom regionalnom planiranju u drugim oblastima

4. Slabost privatnog i nevladinog sektora

- Čest je slučaj da u udaljenim ruralnim regionima nedostatak infrastukture, depopulacija i malo ekonomskih prilika rezultuju u slabijoj organizaciji privatnog i nevladinog sektora

5. Granični propisi

- Većina prelaza samo uz ličnu (osobnu) kartu
- Slaba saobraćajna infrastruktura ?

Prepreke u uspostavljanju prekogranične saradnje:

1. Jezička barijera
2. Nedostatak komunikacije
3. Odsustavo zajedničkog regionalnog planiranja
4. Slabost privatnog i nevladinog sektora
5. Granični propisi

Faktori uspeha u uspostavljanju prekogranične saradnje:

1. Institucionalni okvir i politička podrška
2. Postojanje fondova za prekogranične projekte
3. Postojanje regionalnih institucija
4. Tradicija saradnje
5. Stvarna, lična iskustva

1. Institucionalni okvir i politička podrška

- Dinaric Arc “BIG WIN”
- NP Sutjeska – NP Durmitor MoU

Međdržavni dogovori trebaju omogućiti ne samo saradnju na nivou individualnih aktivnosti, nego i prilagoditi principe upravljanja zastićenim područjima kako bi zajedničko upravljanje (ili šira saradnja) bila moguća

2. Postojanje fondova za prekogranične projekte

- Imamo jedinstvenu priliku da korišćenjem IPA fondova podstaknemo prekograničnu saradnju

3. Postojanje regionalnih institucija

- EuroRegio
- Udruženja gradova, vatrogasaca, naučnika, škola, veterana, privrednika, nevladinih organizacija

4. Tradicija saradnje

5. Stvarna, lična iskustva

Preporuke i prioriteti:

1. Uspostavljanje zajedničke (prekogranične) turističke organizacije
2. Kreiranje zajedničkih turističkih projekata između Z.P. - edukacija, informacije za turiste, sertifikacija produkata i usluga
3. Zajedničko planiranje održivog razvoja, uključujući i koncept za regionalni razvoj turizma
4. Izgradnja zajedničke vizije i imidža regiona u smislu turističkog marketinga
5. Integracija koncepta zaštite prirode u sve dogovore oko prekogranične saradnje – ne samo u Z.P.!
6. Jačanje privatnih inicijativa i saradnje privatnog i nevladinog sektora sa lokalnim i državnim institucijama, pre svega u oblasti turizma
7. Prepoznavanje vrednosti malih, pilot projekata koje zbližavaju ljude i daju ideje za dalju saradnju
8. Promocija uspostavljanja pravih prekograničnih zaštićenih područja

Deni Porej

WWF Mediterranean

TRANS-BOUNDARY COOPERATION FOR SUSTAINABLE TOURISM IN PROTECTED AREAS